

**MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA
DIRECCIÓ GENERAL DE MODERNITZACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA
EXERCICI 2011**

MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA 2011

La Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, i l'article 17 del Decret 252/1996, de creació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta i de la subvenció per a les actuacions professionals dels advocats i procuradors, estableixen que el Servei d'Orientació Jurídica proporciona, de manera gratuïta, una primera orientació jurídica als ciutadans que ho sol·licitin per canalitzar les seves pretensions i prestar informació per sol·licitar el reconeixement del dret d'assistència jurídica gratuïta.

Per tal que les persones internes en centres penitenciaris també tinguin accés a aquest servei d'orientació jurídica, el 2005 es va crear el Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària (en endavant SOJP), regulat mitjançant convenis de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya amb l'objectiu d'orientar i assessorar les consultes que formulin els interns dels centres penitenciaris de Catalunya sobre determinades qüestions jurídiques.

El conveni que actualment regula el SOJP es va signar el 7 de setembre de 2011 i disposa, en el pacte tercer, que el servei consisteix en el següent:

- a) Orientació sobre el contingut de l'ordenament penitenciari, la classificació en graus de tractament penitenciari, el procediment sancionador, el treball en els centres penitenciaris i els permisos, entre altres.
- b) La redacció d'escrits de petició i/o recursos en via administrativa en relació amb les matèries de l'apartat anterior, i el seguiment de la situació davant els òrgans competents. Resta exclosa, en tot cas, la presentació de recursos en via judicial, la qual correspondrà als lletrats que tinguin assignada la defensa en judici de l'interessat, excepte quan es tracti de recursos de reforma en què no sigui preceptiva la intervenció de lletrat.
- c) L'orientació en aquelles qüestions relatives al compliment de les penes i mesures penals privatives de llibertat, acumulació de condemnes, revisió de sentències, abonaments de preventiva i mesures aplicables als estrangers.
- d) Una primera orientació jurídica en matèries generals, i informar els interns dels requisits que exigeix la llei per gaudir i obtenir el dret a la justícia gratuïta, si hi tinguessin dret, amb la redacció de la sol·licitud procedent i la seva presentació al col·legi d'advocats territorialment competent.
- e) Procurar la comunicació dels interns amb llurs advocats del torn d'ofici si, per algun motiu, aquesta no hagués estat possible.

Quant a la qualificació dels lletrats que presten el servei, han d'acreditar el compliment general dels requisits de formació per accedir a la prestació dels serveis d'assistència jurídica gratuïta i l'especialització en aquesta matèria demostrada per la inscripció en els torns especialitzats corresponents, quan n'hi hagi en el col·legi d'advocats corresponent, la superació de cursos específics de formació i l'experiència en la tramitació administrativa i judicial d'assumptes.

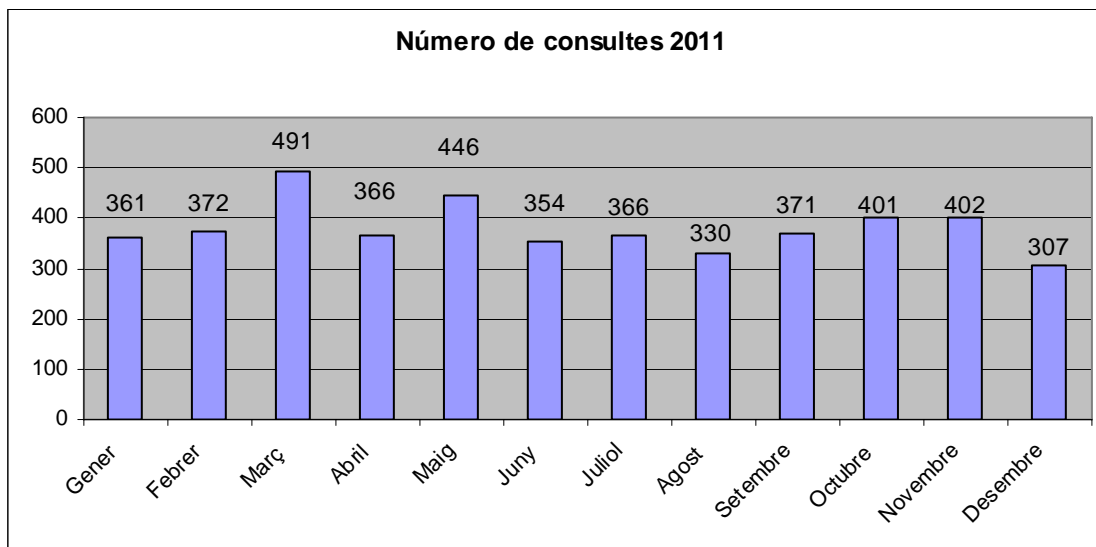
El Departament de Justícia subvenciona la prestació del servei anualment, així, el 2011 es va atorgar una subvenció de 105.868,96€ pel funcionament del SOJP. El lliurament d'aquest import es va fer efectiu mitjançant lliuraments trimestrals a la bestreta.

D'acord amb el conveni regulador, el Servei es va prestar a tots els centres penitenciaris segons la distribució següent:

Centres penitenciaris	Hores de servei setmanals
Dones de Barcelona	2 hores
Homes de Barcelona	11 hores
Joves	3 hores
Quatre Camins	10 hores
Brians I	7 hores
Brians II	9 hores
Figueres	2 hores
Girona	2 hores
Tarragona	4 hores
Ponent	6 hores
Lledoners	4 hores
TOTAL	60 HORES

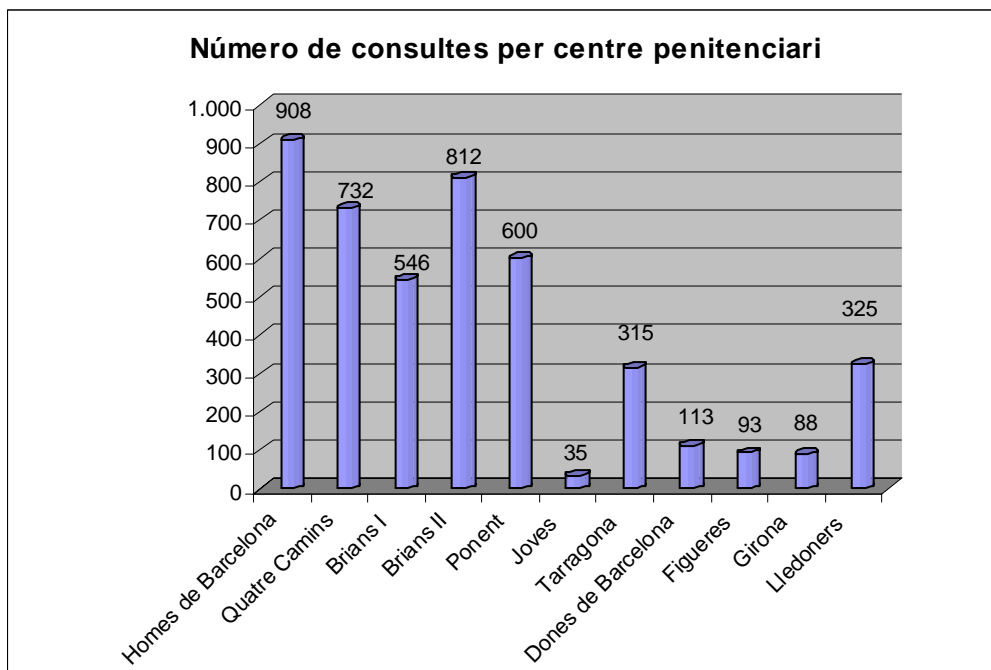
Número de consultes i matèries d'assessorament

En relació amb el nombre de consultes o assessoraments que es van atendre durant l'exercici 2011, s'han realitzat un total de 4567 en tots els centres penitenciaris de Catalunya. S'observa així un petit descens respecte a les consultes ateses durant l'exercici 2010, que varen ser 4672. El gràfic següent en mostra l'evolució per mesos:

El quadre següent mostra la distribució del nombre de consultes anuals per centre penitenciar:

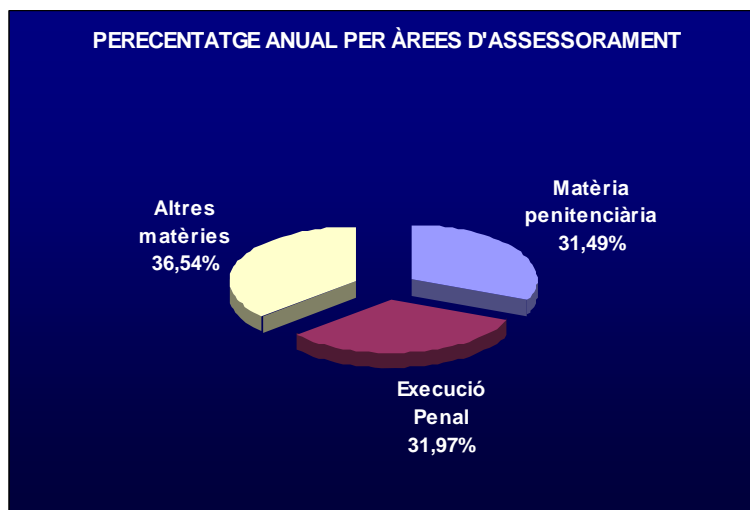
CENTRES PENITENCIARIS	CONSULTES ANUALS
Homes de Barcelona	908
Quatre Camins	732
Brians I	546
Brians II	812
Ponent	600
Joves	35
Tarragona	315
Dones de Barcelona	113
Figueres	93
Girona	88
Lledoners	325
TOTAL	4567

Matèries objecte de consulta

Les matèries objecte d'assessorament dels interns es poden distribuir en tres grans blocs: matèria penitenciària (classificació, treball als centres, permisos, etc.), execució penal (presó provisional, recursos, revisió de sentència, etc.) i un tercer bloc que engloba assessoraments sobre violència domèstica, mercantil, família, etc.

D'acord amb els diferents informes justificatius de l'activitat, realitzats pel Consell de Col·legis d'Advocats de Catalunya durant el 2011, el major nombre d'assessoraments correspon a matèria penitenciària que representa un 31,49% del total, seguit per les consultes en matèria d'execució penal que suposen el 31,97%.

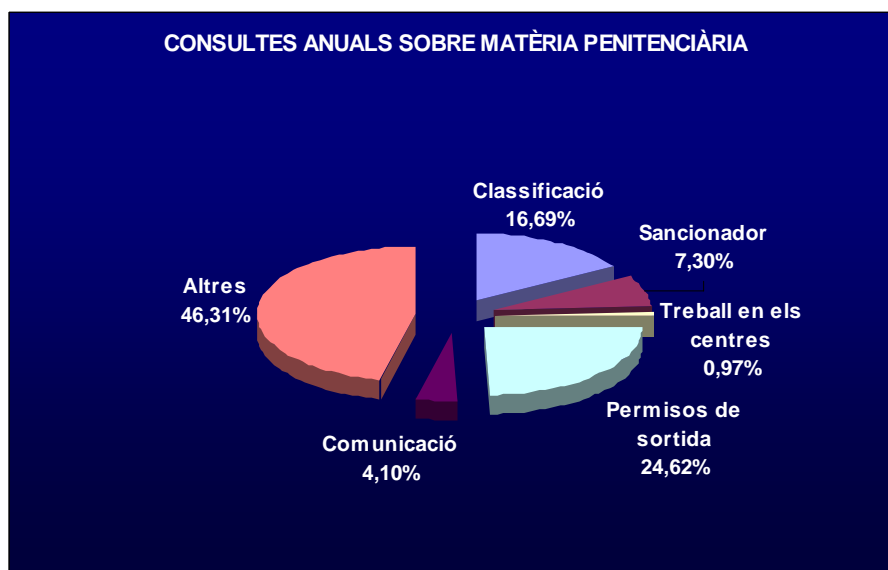
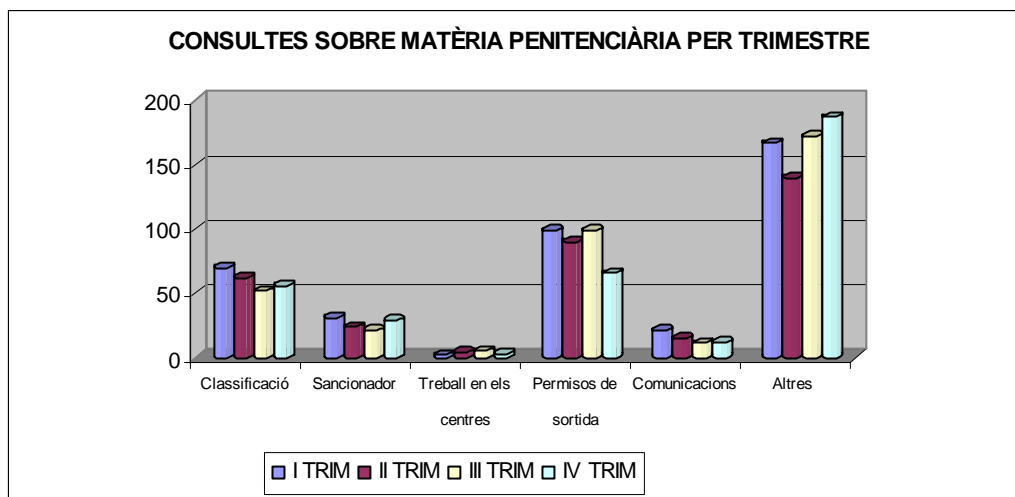

La taula de la pàgina següent mostra la distribució de les matèries de consulta per trimestres:

		I TRIMESTRE	II TRIMESTRE	III TRIMESTRE	IV TRIMESTRE	TOTALS
Matèria penitenciària	TOTAL	390	335	360	353	1438
	Classificació	70	62	52	56	240
	Sancionador	31	24	21	29	105
	Treball en els centres	2	4	5	3	14
	Permisos de sortida	99	90	99	66	354
	Comunicacions	21	15	11	12	59
	Altres (peculi, trasllat de material, de centre penitenciari)	167	140	172	187	666
Execució Penal	TOTAL	415	358	336	351	1460
	Presó provisional	49	49	59	58	215
	Recursos	21	20	23	12	76
	Acumulació	59	60	58	45	222
	Revisió de sentències	107	44	25	51	227
	Abonament de preventiva	26	29	16	19	90
	Mesures aplicables als estrangers	14	14	32	41	101
	Altres	139	142	123	125	529
Altres matèries	Total	419	473	371	406	1669
	Civil	31	53	24	38	146
	Família (inclou matrimonial)	42	44	24	42	152
	Penal	312	351	290	292	1245
	Laboral	16	13	13	15	57
	Violència Domèstica	0	2	3	3	8
	Contenciós Administratiu	17	10	17	16	60
	Altres matèries	1	0	0	0	1
TOTAL		1224	1166	1067	1110	4567

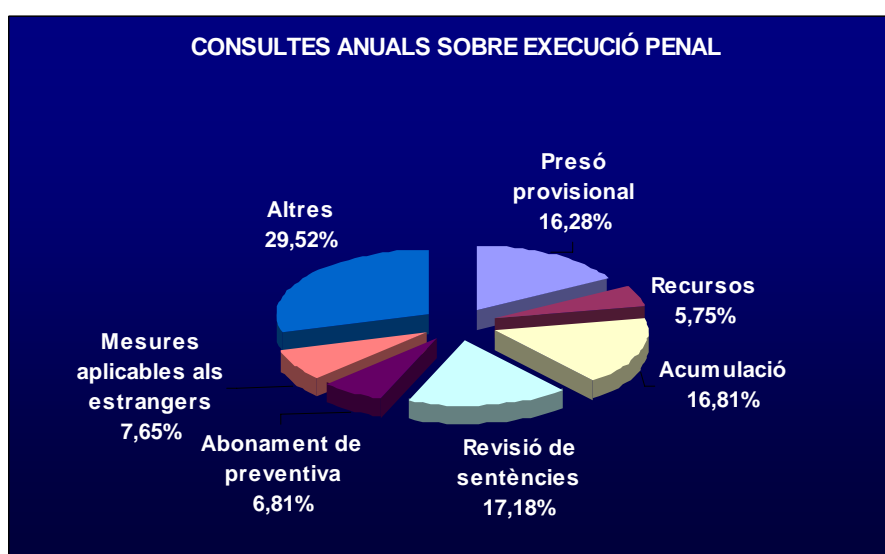
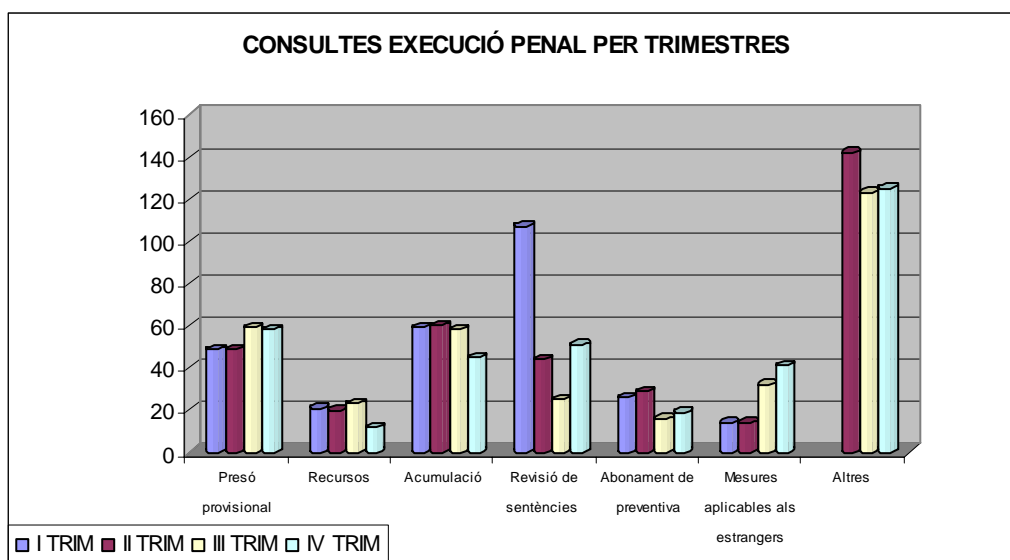
En relació amb les consultes en **matèria penitenciària**, les més nombroses són les que tenen a veure amb els permisos de sortida seguides per les de classificació de grau, tenint en compte que el gruix són consultes basades en temes molt diversos com el peculi, el trasllat de centre penitenciari, etc.

	I TRIM	II TRIM	III TRIM	IV TRIM	TOTALS
Classificació	70	62	52	56	240
Sancionador	31	24	21	29	105
Treball en els centres	2	4	5	3	14
Permisos de sortida	99	90	99	66	354
Comunicacions	21	15	11	12	59
Altres	167	140	172	187	666

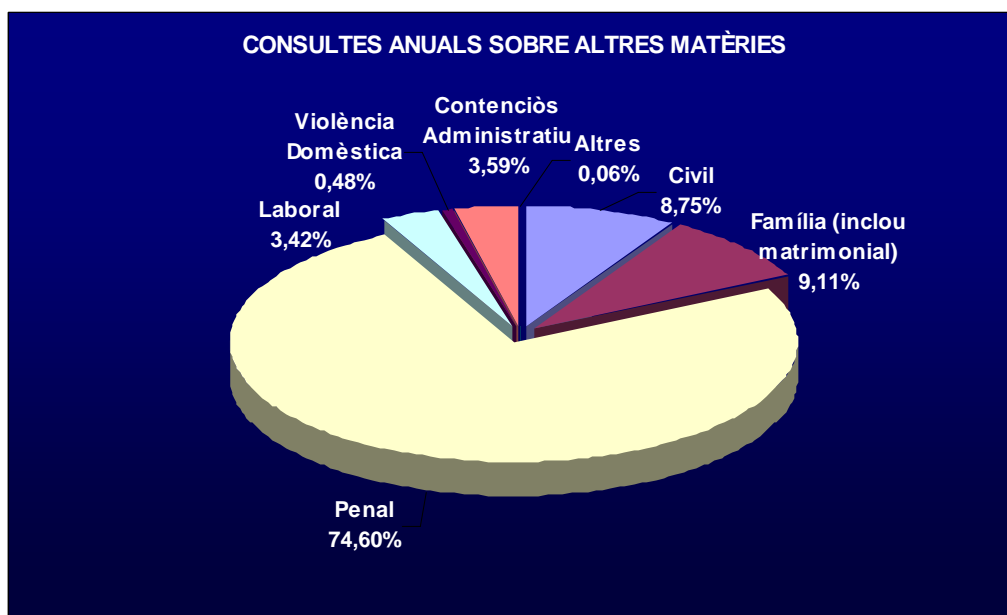
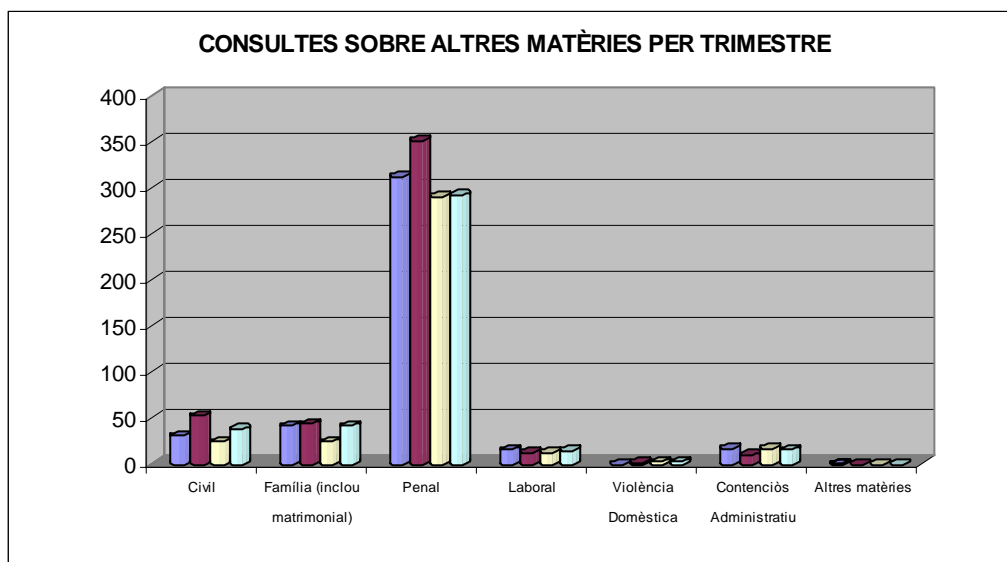
Respecte a les consultes sobre **execució penal**, les més nombroses són les relacionades amb la presó provisional, seguides per les d'acumulació de condemnes:

	I TRIM	II TRIM	III TRIM	IV TRIM	TOTALS
Presó provisional	49	49	59	58	215
Recursos	21	20	23	12	76
Acumulació	59	60	58	45	222
Revisió de sentències	107	44	25	51	227
Abonament de preventiva	26	29	16	19	90
Mesures aplicables als estrangers	14	14	32	41	101
Altres		142	123	125	529

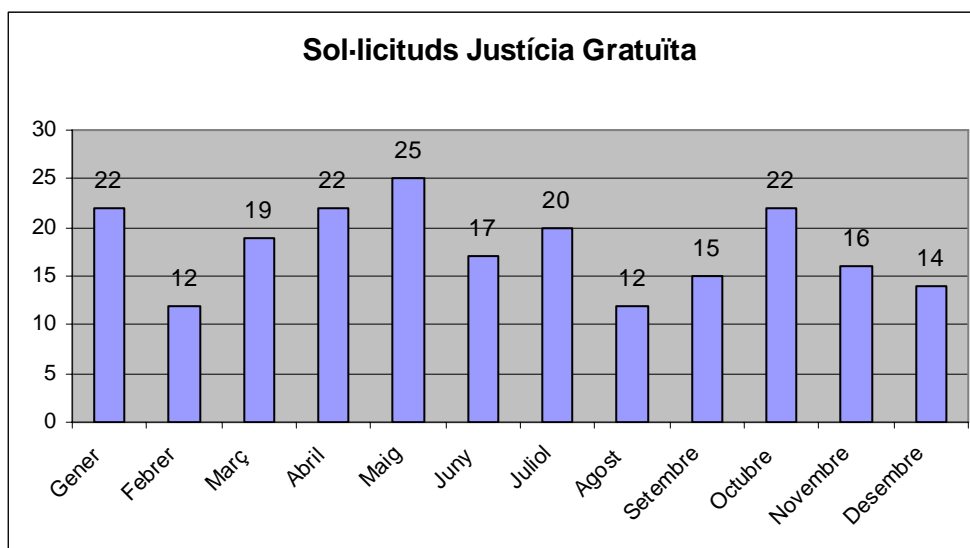
Al quadre següent, es mostra la importància de consultes sobre altres matèries fora de l'àmbit penitenciari, entre les quals destaquen clarament els temes penals seguides, molt per sota, pels temes civils:

	I TRIM	II TRIM	III TRIM	IV TRIM	TOTALS
Civil	31	53	24	38	146
Família (inclou matrimonial)	42	44	24	42	152
Penal	312	351	290	292	1245
Laboral	16	13	13	15	57
Violència Domèstica	0	2	3	3	8
Contenciós Administratiu	17	10	17	16	60
Altres matèries	1	0	0	0	1

Sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta

Durant el 2011, des del Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària es van tramitar un total de 216 sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta. El gràfic següent mostra la tendència per mesos:

La classificació per matèries d'aquestes sol·licituds permet observar que el major nombre són de l'àmbit del dret de família amb 84 sol·licituds, la qual cosa suposa un 38,89% respecte el total, seguit de l'àmbit penal amb 59 sol·licituds (27,31%):

	I TRIM	II TRIM	III TRIM	IV TRIM	Total	Percentatge
Penal	17	11	18	13	59	27,31
Família	17	26	17	24	84	38,89
Civil	14	23	6	12	55	25,46
Laboral	3	2	4	2	11	5,09
Contenciós Administratiu	2	2	2	1	7	3,24
TOTAL	53	64	47	52	216	100,00

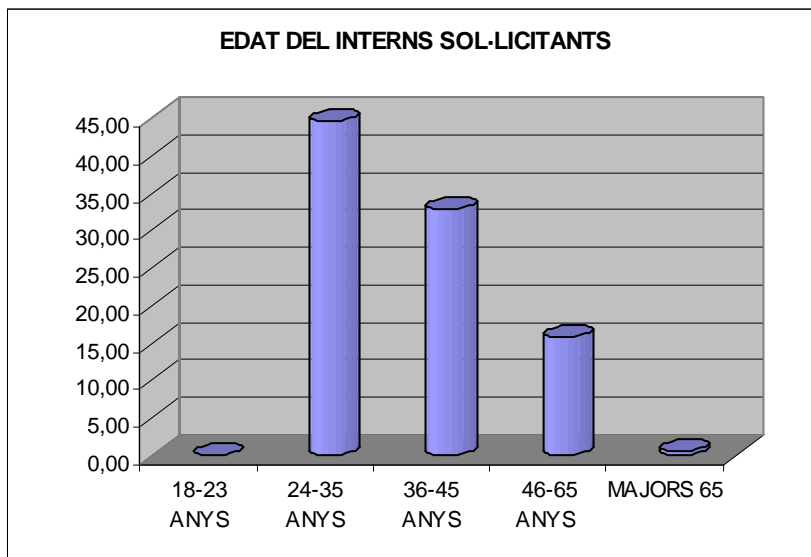

Perfil dels usuaris del servei

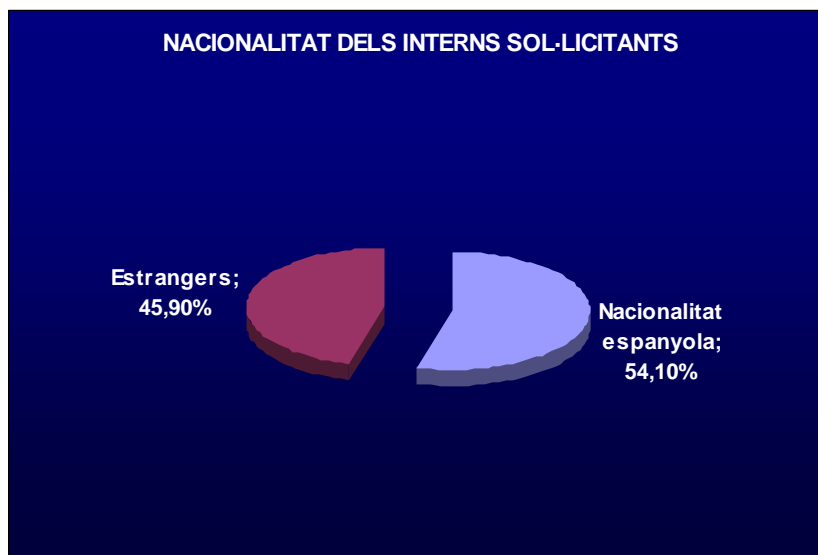
En relació amb el perfil dels usuaris que s'han adreçat al Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària, podem destacar diversos trets característics a partir de les dades que ha facilitat el Consell de Col·legis d'Advocats.

Pel que fa a l'**edat**, la franja amb més presència és la situada entre els 24 i els 35 anys (44,50%) seguida pels usuaris entre els 36 i 45 anys (33%):

EDAT	I TRIM	II TRIM	III TRIM	IV TRIM	Percentatge
18-23 ANYS	5,10	7,00	6,00	6,00	6,03
24-35 ANYS	45,00	45,00	46,00	42,00	44,50
36-45 ANYS	32,00	31,00	33,00	36,00	33,00
46-65 ANYS	17,00	16,00	15,00	15,00	15,75
MAJORS 65	0,90	1,00	0,00	1,00	0,73

Quant a la **nacionalitat** dels usuaris, un 54,10% és de nacionalitat espanyola i un 45,90% d'estrangers, fet que consolida la tendència a l'alça d'aquest col·lectiu, ja que durant el 2010 representaven un 44,23% del total d'usuaris.

Barcelona, 24 d'abril de 2012
Servei d'Assistència Jurídica Gratuïta
Subdirecció General de Suport Judicial
Direcció General de Modernització de l'Administració de Justícia